

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyel.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A szeretet ünnepe.

A szabadságok és szabadosságok századában utóljára zeng fel a szent zsoltosma: „Dicsőség mennyekben az Istennek, békesség a földön és jóakarát.”

Újból üli meg a világ Megváltója születésének ünnepét, mely ugyanegy a szeretet ünnepével.

Vele, ki születésével a századok elejét jelzé, az ő nevével ajkán, az ő erényei után való törekvéssel szívünkben üljük meg ennek a karácsonynak ünnepét.

Ki tudja, száz év múlva fognak-e ünnepelni, fognak-e még tudni ünnepelni utódaink? . . .

De félre kétség! Félre a jövő elől való rettegéssel. Múlhatnak évszázadok és évezredek, de nem fog elmúlni Jézus tisztelete, mert ő vezette a tévelygő emberiséget a tövises mesgyére. Ő tanított meg bennünket az élet magasabb czéljainak megismerésére: a szeretetre. Neki kellett jönni, hogy megértsük ezt, neki kellett meghalni, hogy kövessük ezt . . .

A Megváltó születése ünnepén jelgyülő karácsonyfa fényénél harmonikus szép egészszé egyesül ma a család s benne alapfeltétele. A hit, remény és szeretet örök eszménye sugárzik ki az örökzöld fa ágai közül.

A karácsonyfa fényénél magasztosabb, lélekemelőbb ma az egyház hivatása, mely az Isten-ember születésének égi szeretetét igéjének hirdetésével a mindennapi zaklató fájdalmak után megnyugvást, hitet kereső emberek szívébe.

A karácsonyfa fényénél ünnepet ül ma a keresztény világ, az egyház, a család, a társadalom. Bizonyos határok között ez az ünnepet ülő egyház, család, társadalom — a haza.

Legyen politikai értelemben vett magyar hazánknak is karácsony ünnepe. Legyen magyar nemzetemnek is karácsonyfa állítva,

melynek gyökerei hű állampolgárainak szívébe, lelkébe ágaznak szét, törzse legyen az alkotmányosság és koronája nyúljon fel az egekbe, a magyarok Istenéhez.

Szedjük le az ajándékokat róla s osszuk szét magunk között festvériesen.

Béke legyen e hon határai között lakó magyar nemzet és a nemzetiségek között, hogy elfeledve a nemzetiségi viszályokat, kellő értékre szállítva le a nyelvi és vallási különbségeket, mely határt nem képezhet közöttük: minden polgára e hazának büszkén vallja magát az ezredéves magyar nemzet tagjának. Béke legyen velünk.

A második a megértés.

Érdemeljük ki e szép ajándékot s tanuljuk meg, hogy azok is megértik egymást, a kik nem egy nyelven beszélnek. Beszéljünk a szívünkkel, mely oly sok érzelemben, fájdalomban és örömben közös, szorítsuk meg egymás kezét bizalommal és fogadjuk meg erős akarattal: a magyar haza javát közös erővel, egyetértéssel munkálni oly szent kötelesség, mint az Isten tisztelete. Legyen hazaszeretet isteni tisztelet.

A harmadik az egyenlőség

Csak a halvány kételye is annak, hogy az egyik több e hazában mint a másik, nem engedi közöttünk meg a békét, nem segíti előbbre a megértést. Ne csak a törvényben lássuk az egyenlőség biztosítását, hanem érezzük azt azon tudatban, hogy félretéve minden visszavonást, elkülönítést, a közös haza jólétét czélzó egyenlő és megosztott munkálkodással jogosítva vagyunk a német, szerb, román tót, egyaránt — a magyar haza gyakorlásában, élvezetében egyenlők lenni. Hozza a magyar haza polgárait az egyenlőség közös munkálkodásban egymáshoz közel, hogy meghallhassák szívük dobogását, egymás baján egyesült erővel segíthessenek s tegyék erőssé úgy kifelé, mint bent e drága hont. Legyen egyenlőség közöttünk.

Béke, megértés, egyenlőség.

Magyar hazám karácsonyfájának e három ajándékában részesüljön minden polgára e hazának, minden lakója e városnak.

Osztozkodjunk meg rajta szépen, testvériesen. Ne jusson egyikből sem több egyiknek, vagy másiknak. És ha mi így e karácsonyfa legszebb díszét elszedtük, tüzzünk fel helyükre szívünk közepéről, az igazi érzelmekből alkotott fénylő, e hont messzire besugárzó csillagokat: a hazaszeretetet, az áldozatkészséget és az ezredéves multból merített hitet.

Hitet, hogy a magyar hazának leszen még oly karácsonya, a mikor hű fiai vallás-és nemzetiségi különbség nélkül boldog gyermekeként fogják az Isten-ember születését megünnepelni, mert béke, megértés, egyenlőség közös akaratot teremtett közöttünk.

Elhöz hozzön bennünket közelebb a szeretet ünnepe.

A gazdasági munkás- és eselédpénztár.

A gazdasági munkás-pénztárakról szóló törvény életbeléptetési rendeletét decz. 13-án közölte a hivatalos lap. A törvény már január 1-én lép életbe és a végrehajtásra hivatott hatóságok a részletesen körülírt teendőket követve, kétségkívül minden hatóság, minden tisztviselő meleg rokonszenvvel fogja a gazdasági munkások ügyét szolgálni s azon lesz, hogy az állami és társadalmi szempontból egyaránt fontos új intézmény fölvirágrztatásához munkálkodásával legjobb tehetsége szerint hozzájáruljon. A gazdasági munkás- és eselédsegítő pénztárról szóló törvényre vonatkozó végrehajtási utasításoknak főbb részeit a következőkben közöljük:

A munkások és eselédok szabad elhatározásától függ a belépés. Beléphet tagul minden munkás és minden gazdasági eseléd, a ki 50 évnél még nem idősebb; beléphet továbbá mindenki, a ki gazdálkodással foglalkozik. A tagsági díj évenként az első csoportbelieknél 10 korona 40 fillér, a második csoportbelieknél 5 korona 72 fillér: a rendkívüli tagoknál 1 korona. Az első csoportbeli tagoknak a következő segítésre van igényük: a) baleset esetében ingyenes gyógykezelés; b) hatvan napig 1 korona napi segítség; c) ha a baleset miatt 60 napnál tovább munkaképtelen marad, mindaddig, míg munkaképtelen, hónaponta 10 korona segítség; d) baleset miatti halál ese-

Karácsony-est.

Az öreg harang ünnepélyes kondulása rezeg át a téli légen. A fenyőfa tülelvélű ágaira aggatott picziny gyertyák fényárral töltik meg a szobákat.

Karácsony estéje van.

Ezüsthajú, megtört alakú öreg tipeg-topog föl-alá a fényesen kivilágított szobákban. Egyedül van. Még hű eselédjét is elküldte hazulról, hadd töltsé az estét valamely rokona családi körében.

Az öreg bezárt minden ajtót s befüggönyözött minden ablakot. Azután remegő kezeivel végig simított a függönyökön, nehogy rés találjon maradni, melyen a kíváncsiak bekandikálhassanak. Senkinek sincs köze ahhoz, a mit ő ma tenni akar.

A mikor a munkájával készen volt, a meglepés mosolya vonult végig arcán. Aztán kezébe vett egy szál égő gyertyát s hosszasan keresgélte egy kulcsosomagban, míg végre ráakadt a szerény kulcsára. Bizonyára nagyon ritkán szokta kinyitni, talán csak minden karácsony-estén, ezt a régi almáriumot.

Valaha nem ő viselte gondját ennek a kulcsosomagnak, mely egy olyan ezüsttartón himbálódzott, a minőt csak úrmók szoktak — kötényük szalagjára fűzve — a ház körül hordozni.

Az öreg úr nehezen, fájdalmasan lélekzett föl, a mikor a kulcsstartón megpillantotta azt a két egymásba fonódott betűt. Vajjon mire gondolt? Talán arra a fiatal, életteljes nőre, kinek derekán ez a hideg fém megmelegedett?

Régen volt. Csak hogy neki mindig eszébe jut, valahányszor kezébe veszi a kulcsstartót. Hiszen neki is meg volt engedve hozzá simulni ahhoz a meleg testhez, mely már régóta a temető hantjai alatt porladzik . . .

Sassi Nagy Lajos.

TÁRCZA.

Karácsonyi hangulat.

Betlehemi csillag!
Ragyogj be, ragyogj be
A hideg, elfásult
Emberi szívekbe.

Gyűjtsd föl nemes lánggá
Azt a piczi szikrát,
Mely minden emberben
Felebarátot lát.

Költsd föl azt a mélyen
Szunnyadó meleget,
Melytől megmozdul az
Isteni szeretet.

Hadd olvassza tüze
A kőkemény fagyot,
Melyet a szívünkben
Az önérdék hagyott.

Hadd szeressük egymást
Úgy, mint szeretnünk kell,
Mint Irásunk írja
Örökszép betűkkel!

Kihűlt a föld, nincs melege,
Fázom, reszketek,
Verőfényes nyári napok
Isten veletek!

Érzem, érzem, itt van a tél,
A zord fagyos tél,
Föld apó! te bohó öreg,
Mondd csak, mit tettél?

Mért nem hagytál vénségedre
Egy kis meleget?
Felel a föld: éreztem én
Ifjan eleget.

Jobb én nekem kihűlt szívvel
Halni csöndesen,
Hiszen egykor úgy is minden
Hó és jég leszen . . .

Hallja az Ég a föld bűját,
Megszánja legott,
És kirendel vigaszképen
Egy szép csillagot.

E szép csillag, pásztorszillag
Annak jelképe,
Hogy az égi szeretetnek
soha sincs vége.

tében a családnak egyszer s mindenkorra 400 korona segitség; e) ha legalább tíz évi tagság után bármely okból munkaképtelen lesz, életfogytig havi tíz korona segitség; f) a tag 65-ik életévének elérésekor kap 100 koronát; g) ha a tag öt évi tagság után meghal, családja 200 korona, ha 10 évi tagság után hal meg 250 korona, s ha 15 évi tagság után hal meg 270 korona segitséget kap. A második csoportbeli rendes tagok az a)–d) pontokban megjelölt segitséget csak úgy kapják, mint az első csoportbeli rendes tagok, az e)–g) pontokban megjelölt segitségeknek azonban csak a felét igényelhetik. A rendkívüli tagok pedig csak az a)–d) pontokban megjelölt segitséget kapják, az e)–g) pontokban megjelölt segitségekre egyáltalában nem lehet igényük. Azok, a kik tagok akarnak lenni, lakóhelyük előjáróságánál jelentkezzenek. A jelentkezéskor a főlvételi díjat (2 korona, 35 évesnél idősebbeknél 4 korona) készpénzben kell befizetni. A tagsági könyvet a központi igazgatóság küldi meg. A tagsági díjat félévenként a postahivatalnál kell befizetni a tagsági könyvben levő befizetési lapokkal. A félévi tagsági díjat a tag részletekben is félre teheti, akként, hogy az előjáróságtól egy gyűjtő-lapot kér s arra a félév tartama alatt annyi postai levélbélyeget ragaszt, a mennyinek értéke a félévi tagsági díjnak megfelel. Az ilyen levélbélyegekkel szabályszerűen ellátott gyűjtő-lapokat a postahivatal készpénz gyanánt elfogadja. A segítő-pénztár helyi igazgatóság a községekben az előjáróság látja el, addig, a míg ötven tag nincs a községben. Ha a községben ötven tag már van: helyi bizottság alakítatik, melyben a munkaadók és munkások egyaránt képviselve vannak. A segítő-pénztári orvos teendőit a községi orvos látja el, de előtérbe, ha munkaközben történik a baleset, a munkaadó orvos is.

A község és a helyi bizottságok rendszerint nem kezelnek pénzt; a segitségeket tehát a vett jelentés folytán postai úton a központi igazgatóság küldi meg. Minden gazdasági családnak, a ki után a munkaadó a 120 fillér évi hozzájárulást fizetni köteles, a rendkívüli tagokkal egy tekintet alá esik s a családnak, illetőleg családjának baleset, baleseti rokkantság és baleset miatti halál esetében olyan segitséget kap, mint a rendkívüli tagok. A segítő-pénztár a kormány fölügyelése és ellenőrzése alatt áll. Az igazgatóság elnökét és 12 tagját az első évre a földmívelésügyi miniszter nevezi ki. Azután az igazgatóságba 4 tagot az alapítók, 4 tagot a helyi bizottságok révén a tagok választanak. Az igazgatóság elnökét, az ügyvezető igazgatót és 4 igazgatósági tagot mindenkor a földmívelésügyi miniszter nevezi ki, a ki a pénztár fölügyelése és ellenőrzésére kormánybiztost rendel ki.

A két fenyő.

Karácsonyi mese.

Írta: Forgó Vilmos.

Szép zöld ruhákból már mi sem volt látható, sűrű hó fődte el az ágakat. Szorosan egymáshoz simultak mind a fák és fászkák, a melyeket az emberek kiragadtak az erdő védő szárnyai alól. Bámulva nézték a nagy házakat és azokat a pompás dolgokat a ragyogó boltok nagy tükörlakka mögött. Helyekről odakünn az erdőn sohasem álmodtak. Mily szépséges, mily gyönyörű volt mindez! Jöttek — mentek az emberek a kik fát akartak venni; két pompás fa állott a első sor legszélén, ezek voltak a legnagyobbak. Nem egy vágyódó pillantás esett rájuk s a fák is kérdőleg tekintettek alá. Ismerték saját értéküket. A ki eladja őket, elégszer emilette az árukat.

Vajjon ki fog bennünket megvenni?

S a szorgalmas öreg egymásután előszedi a porlepte, ezüst karos gyertyatartókat; gondosan végig törül finom gyolcsdarabbal s tejszinyertyákat helyez el beléjük. Most kitarja három szobájának minden ajtószármányát, az asztalra rakja a hatalmas fényt árasztó gyertyatartókat, mintha egy fényes társaságot várna magához.

A vendégszoba kerek asztalán magas, ágas-bogas karácsonyfa áll, melynek földszítésén már napokkal előbb serényen fáradzott nagy titkon az öreg úr. A zöld ágakról aranyozott dió és alma, bohó alakokat ábrázoló czukorsütemények s mindenféle csecsebecse lóg le.

Lassan, botjára támaszkodva lép az asztalhoz, melyet két régi divatú támlásszék és három más szék vesz körül. Mindegyiken — egyet kivéve — karácsonyi ajándékok vannak elhelyezve. A támlásszék egyikén egy női ruhának való szövet, egy értékes karperecz; a másikon egy téli felöltő, jó szivarokkal megrakott doboz; a két kisebb széken egy-egy rakás gyermekjáték, néhány képeskönyv.

Az egyik halmaz bizonyára fiút, a másik — lehet — leányt illet. A ki az ajándékokat ide hozta, bizonyára tudja, kinek mivel szerezhet örömet.

Újból mindent elrakogat még egyszer. Végig simit a karpereczen, hogy letörölje az esetleg rajta maradt utolsó porszemet is. Azután belefúj egy kis réztrombitába s nagyon meglepődöttnek látszik, mert a játékszer erős, tiszta hangot ad.

Most remegő kézzel gyűjtja meg a karácsonyfa gyertyácskáit, egyiket a másik után.

A földat be van fejezve. Ötvennél több gyertyaláng veti ragyogó világát a feldisztat fára s élénken feltűnteti az öreg úr arcának reddőt, melyeket az időn kívül talán a bánat, a fájdalom is segített oda vinni!

A két fáska beszélgetett egymással. Némelyik vevőről ugyancsak megmondották a véleményüket. Csúpn az előkelőkre tekintettek kedvesen.

Eh! ennek túldrágák vagyunk! A mi szép, az nem lehet olcsó.

Ni! nézd csak ezt a kis csöpséget! A szeméből olvasható mennyire szeretne magával vinni bennünket.

Hiszen ez nem vehet meg bennünket! Az ő szobájában aligha van melegebb mint itt. Nézd, mily kopott a ruhácskaja!

Tovább megy. Valóban már aggódni kezdem.

Ah! itt jó egy hölgy prémes ruhában. Inas jár a nyomában...

A két büszke fenyő fészeken emelte fel a fejcsékjét. Rendbe hozzák a krinolinjokat — a fának nem oly hamar változik a divat. Ágascaikat kecsesen kinyújtják; törzsüktől messze kinyújtják karjukat és ujjait, hogy még többet mutassanak, de aztán csak hamar ismét kedvetlenül lelaukasztyák. A hölgy egy kisebb fásckát választott. A legkevesebbé föltűnő fásckák kelnek el leghamarább. Nemsokára mind elvitték őket.

A két nagyobb fa külsőleg ugyan még mindig büszke önéreztet mutat, de bensejükben már — már esztügedeznek. „Petrezselymet fogunk árulni.“ Retentő gondolat ez minden leányra nézve és a fenyők is leányoknak érzik magukat. És ha eddig büszkén, vagy hanyagul tekintettek maguk körül, úgy most is már ügyszólva buja pillantásokat vetettek a még oda — oda vetődő néhány vevőre, ha csak félig is „rangbelinek“ látszottak.

Most egy koozi állt meg. Töpörödött ráncos arcu öreg úr dugjaki a kocsiból keskeny orra hegyét: Van-e még szép fája?

A két fenyő a győzelem tudatában tekint a kérdőre, miközben féltékeny, irigy pillantásokat vetnek egymásra s a pillanatban a vetélytárson ezer hibát fedeznek föl, a melyeket több napon át esodálatosképpen nem vettek észre. Reszket mind a kettő, de nem a hidegtől, hanem a féltékeny, feszült várakozástól.

A kocsiban ülő ember meg sem nézte őket. Megparancsolja, hogy a legnagyobb fát küldjék a házába. Aztán elrohog és az elárúsító fölteszi az egyik fát a kizikocsijára. Az egykori barátó, a m lyik ott maradt, mérgesen jegyzi meg, hogy ő egy egész negyed miliméterrel magasabb, de az elárúsító már nem ügyel rá. A másik bucsuzól mélyen meghajolt s a harag könnyei peregnék alá az ott maradt fáska szeméből, a mely irigykedését és neheztelését oly kevéssé tudta elrejtteni. A távozó fáska nem haragszik: „Noblesse oblige!“ Fogaton hamar megtanulja ezt az ember.

A másik már csaknem egyedül maradt a piacon. Ugy látszik, már nem jó több vevő és már ura is nem éppen szerető pillantásokat vetett reá. Lehunyt szemű, hogy semmit se lásson és így nem is vette észre, hogy egy közönséges asszony és egy éppen olyanforma ember forgódnak körülötte. Az ember hamiskán kacintgatott a fenyőre. Ugy bizalmas-kodott volt, mintha már régi ismerőse lenne. „Inkább aggszú maradok“ — esküdözött a fenyő. — „sem-hogy ez az emberé legyen!“ Csak a ki ismeri az ilyen fogadalmat keserűségének a súlyát, tudja megérteni, hogy mennyire idegenkedett ettől az ember-től. Csak hogy nem önmaga rendelkezett magával és ura — őh, a gyalázatos! — annyira örült, hogy megszabadult tőle, hogy még olesóbban adta oda, mint a legkisebb fásckát.

De tenélig kellett kiürítenie a keserűség poharát. Szemtelennek tartotta ezt az embert, mivel csak úgy ismerősként bánt vele. Most csaknem a földbe

bújt szegényében, mikor vevőjében annak az úrnak a kocsisát ismerte meg, a kinek pompás palotája termében egykori társnője állott, a ki most — a boldogok könnyen lehetnek jók és résztvevők — vigasztalóan tekint le reá az emeletről.

Pompás, nagy, magas terem az odafünn. A fenyő még sokkal magasabb lehetett volna, anélkül, hogy a gazdagon aranyozott és művészi festményekkel díszített menyezete elérte volna: Szolgák sürögnek-forgognak a fa körül. Nemes érezből készült lánczoscakkal és drága díszítványokkal aggatják tele. Lábai elvesznek a kisebb és nagyobb színes papírba burkolt csomagok közt, a melyekre nevek is vannak fölrírva. A díszítéssel sietve szorgoskodó emberek is alig vetnek egy tekintetet a pompás fára, az ő szemökben egészen fölösleges, vagy csak szokásos toldaléka annak az állványnak, a melyen áll és annak, a mi azt körülveszi. Csak még egy futó tekintetet vet reá a fogat ura, olyasmit mormog magában, hogy: „Megint kidobtam egy csomó pénzt!“ aztán egyedül marad a fáska minden örömeivel, minden pompájával.

A fenyő odalenn a pinzelakásban nem készült el oly hamar. Már a felállítás is sok bajjal járt. Valami szorongó érzés vett rajta erőt és ez az érzés ebben a pillanatban erősebb volt, mint sorsa miatti bánata, mikor a kocsisék tündöve mondották: „Le keli vágnunk belőle egy darabot, hogy az anygalkának még helye legyen odafünn.“

Az erdő leánya ijedtében lehajította karsú fejét. Ámde a gyermekek örültek, hogy nagy, nagy fájok lesz. Minden este külön is imádkoztak ezért a Jézuskához. A koronát kissé lehajlították — így — még egy kissé: hiszen megy a dolog.

S a fenyő ott állt a meleg szobában.

És hogy megszűnt a rettegése, bánkódása teljes erjéből visszatért. Az óra már késő éjjelre járt s az apa és anyja ott ültek a zöld vendég előtt, tarka papírlánczokat ragasztottak és diót és almát aranyoztak, aztán odaaggatták a fára. Ehhez még olcsó nyálékságokat tettek, aztán aranyos száalakkal vették körül a fásckát keresztben, hosszában. De mikor a pufók-képi anygalka, a mely a menyezetről lógott alá, reggel a fölébe sutogta az erdő zöld tündérének: „Oh, be szép vagy te!“ akkor a fáska mosolygott kissé és mikor meglátta magát az álmos szülők elégedetten ragyogó szemében, akkor érezte, hogy gyönyög kellemes melegség járja át.

Karácsony este volt; a gyermekek lármázva közledelek a bezárt ajtó felé. Égész nap nem volt szabad a szobába lépniük. A rokonokhoz küldték őket. Akárhányszor állt is az öt éves fúcska lábujjhegyre, hogy az áruló kuleslyukon keresztül megpillantsa a ragyogó Jézuskát, a szoba mindig sötét volt és sötét maradt. Másokhoz már eljött a Jézuska. A ház többi ablakaiból már kisingárgott a gyertyák világa. Odafünn a hintó urának is így volt: a család-segét ajándékozták ott meg. A kocsis is odafünn volt. Végre a sovány nagyságos asszony megkönyny-bülten sóhajtott fel: „Csakhogy már vége van!“ A család-segét távozott, a meghívott vendégek asztalhoz ültek. A fenyő szíve odafünn csak úgy dagadt a büszkeségtől és örömtől. Minő pompa volt ez és minő még most is! Mint ünnepelelték és csodálták őt! És ő hogy ragyogott! Ah! ha ha mindezt elmesélhetné a társnőjének! Hogy sápadozna az az irigységtől!

E közben a ház urnője úgy érezte, hogy idegei nagyon elbágyadtak. Nem tudta elviselni az erdő egészséges lehelletét, a melyet a fenyő magával hozott s a mely bőségesen áradt ki belőle. — A kocsisnak a fát ki kellett vinnie.

Egy ideig mereven bámul az öreg, kezét szemé elé tartja, melynek nehéz az erős fény. Aztán lassan, csoszogó léptekkel tér egy mellékszobába.

Kevés idő múlva újra előtípeg. Csodálatos! A törődött öreg felpiperázta magát. Tehát, mégis csak vár valakit?...

Aztán megáll a szoba közepén — szemben a karácsonyával, s tenyerébe ütve kiáltja:

— Lehet; Lehet! A kis Jézus megjött?

A kiáltás végig fut az egymásba nyíló szobákon s lassan, sóhajtas gyanánt vesz el az utolsóban. Senki sem felel rá, senki sem lép be az öreghez. S ott áll mozdulatlanul, mintha hallgatódnának közelítő léptekre, vagy a meghívottak hangjára.

Nem hall semmit a saját nehéz légzésén kívül. Olykor összeressen s ijedten tekint maga körül. Csak a kályhában zörrent valami; egy darab parázs esett a rostélyon át a hamutartóba, vagy léghuzam surrant keresztül, sajátágságon szongva, a kályhacsón.

„Nem jönnek!“ — sóhált föl fájdalmasan. „Hogy is jönnének...“ s beesett, fénytelen szeméből két nagy könnyecsepp csordul barázdás arczára.

Háromszor visszatér az előbbi szobába, mindannyiszor egy arczképet hoz ki és leteszi őket az üresen álló székre.

Egy ideig tenyerébe rejtve arczát, mélyen hallgat. A letűnt boldogságról elmélkedik. Nem ilyen magányos karácsony-estéket ért valaha...

Volt idő, midőn a most ajándékokkal megrakott székeken virágzó családját látta a karácsonyfa körül ülni. Mindez oly régen volt már s neki mégis úgy tetszik, mintha csak tegnap lett volna. Még erzi azt a meleg csókot, melyet neje nyomott arczára; még föléle cseng gyermekeinek örömkítörése s úgy érzi, mintha nyakában csiggné legkisebb gyermeke.

S az elmélázó öreg hirtelen összeroborz s megremülve kap nyakszirtjéhez. Mi az? Holtak szellemei kísértének itt talán? ... Nem. Csúpn könnyű báronysipkája csuszott le kopasz fejéről, estében könnyen horzsolva a nyakát...

Az öreg úr megnyugodva adta át ismét magát gondolatainak.

A halál fagyos keze dúlta föl az egykori boldogságot.

Huszonöt év óta ismétli ő ezt a szomorú visszamemlékezés karácsonyát.

Hosszas merengés után feleszmél újra a tisztos öreg. Nyolcz szem tekint rá szeretetteljesen a — képekről. Négy piros száj mosolyog eléje. Odahajol a képek fölé s szabad folyást enged könnyeinek, — szakadozott hangon suttog nekik szeretetéről, keservéről.

— Elmentek tőlem kedveseim... Itt hagyta-tok apát magára... Apa csunya, vén ember lett. Meg sem ismernének... Semmit sem tud már, csak zúgolódni, panaszkodni, sirni s reátok emlékezni... Apa szeretne már künn feküdni nálatok a temetőben. Igen... apa... ott...

S a kesergő sustogást elnyeli a zokogás. Lehajlja nehéz fejét az asztal lapjára és sokáig marad mozdulatlanul.

A karácsonyán már csaknem tövig égtek a gyertyák, midőn a templom harangjának ünnepélyes kondulása felébreszti elmékedéséből. A Megváltó születését hirdető hangokra térdre esik kedveseinek arczképe előtt s önmegadó fohászszal rebegi:

„Isten adta, Isten elvette, legyen áldott az ő szent neve!“

(Öcsény)

Kiss Béla István.

A gyermekek odalenn a pinczelakásban már sirtak és vendégek odabenn a sötét szobában szintén sirt. Halotta, hogy mi történik odafönn, az irigység mindent tisztán elébevaraszt. Mily szomorú sorsra jutott ő! Az anyyalka hiába susogott vigasztaló szavakat feléje. Nagyon is halkán tette, hogy a gyermekek meg ne hallhassák. Így aztán a csöndesen busuló fény és hallotta vigasztaló szavait. Elátkozta az életét és baljának szidta magát, hogy remegett, mikor a kocsisék le akarták vágni a fejcsékjét. Bár csak megtették volna!

Végre odafönn elesendestült. A gyermekek is csöndesek voltak, sirva, zokogva elaludtak. Ekkor a kocsis és a felesége halkán bementek a szobába. Egy szempillantás alatt már égett valamennyi gyertya, az anyyalka elégedetten nevetett s a fény maga sem tudta, hogy mit érezett, mikor a kocsis és a felesége előbb a szelíd fényben ragyogó fát nézegették, azután pedig oly hangos esőket váltottak, hogy még az anyyalka is tapsolt nekik. Azután kitértek az ajtót és behívták a még félalomban levő gyermekeket.

Hogy bámultak a kicsikék nagy kék és barna szemekkel! A legkisebb egyik kezének kis ujját a szájaeszkájába dugta, a másik kezét hátra tette és úgy állott a fa előtt. Szőke haja glóriaként fogta körül arcoeszkáját. Csodálódó bámulatukban némán álltak ott, mind a gyermekek. Am a legnagyobb, egy hat éves lányka, már megpillantott egy babát és bátortalanul nyújtotta feléje a kezét. A másik kettő a nagy ragyogástól, a boldogságtól és pompától még nem látta a részleteket. De a csöndes csakhamar annál zajosabb élénkség váltotta fel. Az egyik fiúcska még mindig nem akart elhinni, hogy az a szép ostar, a trombita és a lovacka az övé, egyedül az övé és a legkisebbnek is előbb a kezébe kellett adni, míg elhitte, hogy a tarka csörgő csakugyan nem álom, aztán csattogott a Paprika Jancsi, szólt a dob és harsogott a trombita...

Ekkor a kislány a karácsonyfa egyik ágán kis evőeszközt fedezett föl a bábuja számára és ekkor ő is, ki eddig a babáját csúcsujjgátva csöndesen gyönyörködött benne, hangos öröme fakadt, a kis buksi fiú pedig nagyokat ugrott örömeiben: egy hajtó-eszka nevetett feléje. Aztán volt dió meg alma meg pogácsa és nini! a középső fiú ott látta az első nadragós ruháját! A fény mindeme, forró szeretet sugárzó tekintet alatt, a melyek körül-körül csirögtek, édes meleget érzett a szíve körül. De mégis mily kevés volt neki mindez! Még most is előkelővé lett társnőjére gondolt.

Ekkor hirtelen annak a hangját hallotta, bár őt magát nem láthatta. Onnan a kályha felől jött a hang, a honnan egyuttal fújtó fekete füst tolt el. A kályha felől jött a panaszló, reszkető, jól ismert hang. Elbeszélte, hogy miként járt, hogy a kocsis, miután odafönn már nem akarták megtérni, a kályhába dugta. Odafönn a szívet, ideleln pedig a testét törték össze. De miálatt sorsa fölött keserűen panaszkodott, az még szomorúbbá vált. A sötét banat, a melyet fekete füst alakjában a vidam társaság közé hozott, megzavarhatta volna a mulatságot. A kocsis ekkor a felháborodástól szenes-feketén izzó fnyót az udvarra dobta ki. Az ideleln még szeretettől övezett fénynek így végig kellett néznie előkelővé lett társnője gyászos végét.

Az elhamvadó viaszgyertyák és a vörös lánggal égő lámpa visszfénye volt csak talán, hogy úgy látszott, mintha a fényeske ideleln a jó meleg szobácskában elpirult volna? Mily boldog volt most, hogy nem ő volt a gazdag pompa viselője odafönn az emeleten!

Csakhamar ideleln is olyan sötét lett, mint odafönn. A gazdagok csak nehezen tudtak elaludni. Söhajtoztak, nyögtek pompás ágyaikban. A leereszkedés és a diszolgés kötelesség-i tulságosan megértették az uraságokat. Az asztal is tulgazdagon volt terítve. Nehezen jött álom szemükre.

Leleln már mindnyájan régen elszunnyadtak s a fény is átengedte magát álmodozásainak. Az anyyalka keltette föl belőlük. A legkisebb gyermek félalomban kimászott ágyacsokjából. Látni akarta, vajjon az az egész pompa és fény, melyet este látott, nem tűnt-e már el? A kicsike odakusztolt a fához, melyet beragyogott a hold ezüstös fény. A gyermek, kábultan a boldogságtól, folegyenesedett ingecskejében, lejjebb húzta a fa egyik ágát, csirögatta, csökölgatta félalomban. „Én édes szép karácsonyfám!” — gügyögte, aztán mindjárt ott a földön a fa előtt ismét mélyen elaludt.

Az anyyalka és a fény még sokáig suttoztak egymással s a fény könnyekig megindultan vallotta be, hogy sohasem hitte volna, hogy lehet a földön anyyi boldogság, a mennyit e pillanatban érzett.

Az anyyalka vígan-kényelmessn himbalta magát odafönn a magasban. Ő tudta, hogy ez így lesz. Ő megkérte a Jézuskát, hogy őt csak a szerény emberek kicsi kunyhójába küldje. A gazdag előkelőket átengedte többi égbeli szárnyas társainak. De azok ritkán kerültek vissza oly boldogan az idvezült-k honába, mint ő, — boldog tanult a mai est boldogságának.

Szellő és rózsza.

— Rege. —

Írta: Polgár József.

Hajdanában, régen, a szép boldog korban,
Hogy az ifju földön még tündérek jártak,
A madár is szebben zengett a bokorban,
Szebben nyílt a virág, arany pillék szálltak,

Lovag volt a Szellő, szép lány a Rózsa,
Újtek le mellém, regét mondok róla.

Erős sziklavárban, magas bércek ormán,
Hova megpihenni tér a vándor féleg,
Élt a manó-király népével mogorván,
Innen szállt a völgybe, mikor beestvellet,
Innen szállt a völgybe emberek bajára,
Aranyhaju Rózsa szíve bánatára.

Rózsa ablakához eljött minden este,
Csókra vágyó ajkkal, szép szerelmes szóval,
A föld rejtett kincsét érte fölkereste,
Kinálgatta széppel, csalogatta jóval,
Odahozta mind, mind, mi szép földön, égen:
„Aranyhaju Rózsa, légy a feleségem!”

Tündérkocsin vislek palotámba téged,
Hetedhét országban mesélek majd róla,
Arany, ezüst, gyémánt, korona lesz éked,
Légy a feleségem aranyhaju Rózsa!”
Mindhiába kéri, hívja, csalogatja,
Másfél jár Rózsa vágyó gondolatja.

Ha az est homálya ráborul a völgyre,
Vágyó szível gondol távol jegyesére,
Gondolata elszáll messze-messze földre,
Harcznak, háborunak véres mezejére.
Gondolsz-e rám Szellő, visszatérsz-e hozzám?
Kérdegeti egyre, busan álmodozván,

Fehér galamb szállott Rózsa ablakára,
Vigasztalja szóval, biztató reménnyel;
„Ne szomorkodj Rózsa, ne epedj hiába,
Visszatér a mátkád, ne félj, nemsokára
Ne hallgass, ne hallgass, a manó szavára!”

Hogy fölragyog Rózsa kökényszeme erre!
Mintha fényes csillag gyulna ki az égen,
S mintha ezer tündér táncot járna benne,
Úgy dobog a szíve boldog örömeiben!
Már hogy is hallgatna a kisértő szóra:
„Légy a feleségem, aranyhaju Rózsa!”

„Nem lehetek én már a te feleséged,
Oh, manók királya, ne kísérsd a szívem,
Esküvel fogadtam Szellőnk hűségét,
És szent esküvésem meg is tartom hiven.
Ölelő karomba csak őt, Szellőt várom,
Szellőé a szívem, ő a mátkapárom.”

„Szivárványból fonom ünneplő ruhádat,
Csillagokból fűzök gyöngyöt hónyakadra,
Napsugárból szövök mennyaszonyi fátylat,
Mit csak szíved kíván, meglesz egy szavadra.”
„Mind nem kell énnékem, oh manók királya,
Vágytól égő szívem csak Szellőt kívánja.”

Elborul e szóra manó-király arca,
Mintha sötét felhők gyülnének az égre,
Rettentő haragra ingerli kudarcza,
Szikrázik a szeme, hogy megszólal végre:
„Aranyhaju Rózsa, halljad esküvésem:
Nem lettél az enyém, nem leszel övé sem.”

A mért megvetettél, megátkozlak százszor,
Mezőn vadroszává változtatlak téged,
S aki miatt szívem mindörökre gyászol,
Kinek úgy fogadtál esküvel hűségét,
Erdőn, mezőn, réten, mind bolyongjon szerte,
S boldogságát soha, soha meg ne lelje!”

S hogy így szólt a manó, rettentő dühében,
A hold lehanyatlott, elfőjték a felhők,
Egyetlen kis csillag sem maradt az égen,
Aranyhaju Rózsa már nem várja Szellőt!
Virág lett belőle, mezők vadvirága,
Csörgő patak partján, — árván, egymagába.

Felhangzik a kürtök győzedelmi hangja,
Pihennek a hősök, vége a csatának,
Am Szellőnek nincsen, nem lehet nyugalma,
Fölkap a lovára, hazafelé vágat,
Táltos paripája szélvészékként ragadja,
Még annál is gyorsabb vágyó gondolatja.

Feleuton volt már, hogy bús szárnyalással
Jött egy sötét holló, meghozván a gyászhirot,
Szellő szíve megtelt bubánattal, gyászszal,
Leborult a földre, úgy zokogott, úgy sirt.
„Legszebb virága széles e világnak,
Aranyhaju Rózsa, már sohse látlak?!”

Igy maradt sokáig. Majd fölült lovára,
Valami úgy készíté, hogy elmenjen messze,
Hogy a nagy világot szeljtében bejárja,
Hogy a virágok közt Rózstát fölkeresse.

S erdőn mezőn, réten járkál mindhiába,
Föl-fölzokog néha néma fájdalomába.

S esténként még most is járja a mezőket,
Összecsókol százszor minden kis virágot.
Melyik volt a párja, kérdegeti őket.
Könnyei mutatják, hogy a Szellő járt ott.
Mert reggelre kelve minden kis virágban
Ott ragyog a könnye Harmat alakjában.

H I R E K .

A szent karácsonyi ünnepek alkalmából t. olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünneplést kívánunk!

— **Ünnepi istentiszteletek sorrendje:** Karácsony napján. Az ünnepi nagy szt. misét 10 órakor tartja Jakobovits A. plébános helynök; ezt megelőző leg pedig német ünnepi szt. beszédet mond Faix Benedek s. lelkész. Szt. István vértanú napján 1/2 10 órakor magyar szt. beszéd lesz, melyet Dr. Csütörtök Arnold hittanár mond; utána ünnepi nagy szt. mise segédlettel, tartja Jakobovits A. pléb. helynök. Mindkét napon d. u. 3 órakor ünnepélyes lytania. 27. illetve Csütörtökön Ev. Szt. János napján 7. 1/2 8 és 10 órakor szt. mise lesz, s minden mise után bort szentelnek.

— **Karácsonyfa-ünnepelely.** A pancsovai róm. kath. nőegylet a keresztény szeretettől lelkesítve, az öröm lángját gyújtotta meg tegnap sok, a szegénység könnyét síró gyermek szemében. A kir. főgymnasium tágas tornatermében felállított szép nagy karácsonyfa gyertyácskái a szegény gyermekek szemében az öröm könnycsillagait még ragyogobbakká tették. A közönség, mely szép számmal töltötte meg a termet, alig tudott betelni a szeretet nagy mesterének a kis Jézuskának rendezett ünnep szépségével, mely boldogsággal töltött el sok ártatlan gyermek-szívet. Az ünnepelely, mely d. u. 1/4 órakor kezdődött, Vozáry Gizella urnó nyitotta meg megható és szép szavakkal; majd utána, mintha anyyali karok szóltak volna onnan-felülről, megcsendült a szegény gyermekek Brogyányi Kálmán hitoktató által két hangra betanított s szépen sikerült magyar éneke, melyet Horner Antal egyházi karmester kísért harmoniumon. Alig némultak el a boldog gyermekek örömhangjai, Brogyányi Kálmán tartotta üdvözlő beszédét a közönség és gyermekekhez, szép szavakban ecsetelve a jótékony nemes tettet, hálára buzdítva a gyermekeket. Utána egy kis fiúcska szép költeményt szavalt a kis Jézuskáról. Ezután következett az ajándékok kiosztása. Öröm volt nézni a boldog gyermekeket, mint nyújtogatták kezeiket a nekik nyújtott lábbeli, ruhák és édességek felé. 94 gyermek kapott szép és erős czizmát, illetve cipőt, hatan ruhát s valamennyi egy-egy csomag gyümölcsöt és süteményt. Mikor azután visszatértek helyeikre a boldog kicsikék következett a gyermekek köszönete. Két kis leányka németül és magyarul köszönte meg a jótékony, nemes szívek szép ajándékát. A szeretetnek rendezett e gyönyörű ünnepelelyt német és magyar ének fejezte be. A közönség pedig, mely mindvégig élvezettel hallgatta az ünnepelelyt, azon meggyőződéssel távozott, hogy a szeretetet nemcsak ismerik, de gyakorolják is s melynek gyakorlásában a róm. kath. nőegylet derekasan kiveszi a maga részét.

— **Bucsu-estély.** Hétfőn, december hó 17-én tartották meg az áll. elemi iskolák tantesztületi az Erzsébetfalvára áthelyezett Ónody Gusztáv igazgatótanító tiszteletére rendezett bucsu-lakomat, melyen nemcsak a távozó kartársai, hanem a hitoktatók és az áll. polgári és felső kereskedelmi iskola tanártestületei is igen szép számban vettek részt. Lambricht Péter hosszabb felköszöntőben méltatta Ónody érdemeit, melyeket úgy az iskolában, mint az egyleti életben szerzett kiváló szakértelme és fáradhatatlan munkássága révén s a szó legnemesebb értelemben való kartársra üritett poharát. Karner János a megjelent róm. kath. hitoktatókra mondott szellemes tosztot. Ónody Gusztáv a tőle megszokott szonoki tőkélylyel előadott és érzelmekben gazdag felköszöntőben mondott köszönetet az őt, szerinte érdemen felül ért kitüntetésért. Barbierik Titus felső ker. tanár Ónodyra emelte poharát s mint a „Társaskör“ igazgatója az ünnepelelynek a társadalomban kifejtett munkásságát méltatta. Martin Imre polg. és felső kereskedelmi iskola igazgató igen meleg szavakban Ónodyra, Szto dola Pál a polg. és felső kereskedelmi iskolai tanárookra, Darvas Vilmos felső ker. tanár a távozó családjára mondott sikerült felköszöntőt. Beszétek még Geeser Béla, Wittigshlager Károly és befeljezésül Ónody Gusztáv. A társaság éjfélig maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban, miben nem kis érdeme volt Laflaur vendéglős kitűnő konyhájának és tiszta italainak.

Kedden délután hagyta el Ónody Gusztáv áll. igazgató-tanító és családja városunkat. Számos kartársai és kartársnője, valamint a polg. és felső kereskedelmi iskola tanárai és a felső leányiskola tantesztületének tagjai kísérték ki, illetve bucsuztak el személyesen a derék tanító-pártól a helyi hajó állomáson. Már messze járt a hajó és még mindig kendőlobogtatva álltak a parton visszamaradtak isten hozzádot intve a távozó derék magyar tanítópárnak.

— **Bereandelés.** Az igazságügyi miniszter Tóth Antal alibunári a bírót, ki a legjobb emlékezetben van városunk társadalmának, a temesvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

— **Helyettesítés.** A megüresedett városi adótisztai állásra a főispán Káda Györgyöt helyettesítette.

Vörösmarty-ünnepély. A „Gromon Dezső” magyar nyelvtérjesztő egyesület által f. hó 26-án a Weifert-féle sörházban rendezendő Vörösmarty-ünnepély iránt városszerte élénk érdeklődés nyilvánult. A sikerülten összeállított program, valamint a közreműködők rátermettsége teljes biztosíték, hogy az ünnepély a nagy költő emlékéhez méltó lesz. Felhívjuk városunk hazafias közönségének figyelmét ismételtelen e hazafias ünnepélyre.

Hirtelen halál. Milutinovics Dragisa, a belgrádi főiskola tanára a múlt vasárnap itteni rokonai látogatására jött. A javakorabeli férfi teljesen jól érezte magát s délután a szerb olvasóegyletben is megfordult. Este Nikolics B. D. tekintélyes terménykereskedő vendége volt. Vacsora után egész vigán vett részt a társalgásban. Tíz óra felé egyszerre rosszul lett s rövid negyed óra alatt, még mielőtt a gyorsan előhívott orvos segíthetett volna, kiszívódott. A hirtelen beállott halál oka szívizélhűdés volt. A holttestet Belgrádba szállították, hol nagy részvét mellett temették el.

Jóteköny asztaltársaság. Lélekemelő ünnepély színhelye volt szombaton este felé a „Weisz” szálloda étterme. Gyönyörűen díszített karácsonyfa alatt örömtől sugárzó kis gyermekcsereg állt, kihez az asztaltársaság szónoka German Ferenc megható beszédet mondott a keresztényi szeretetről. Ezután a tetőtől talpig felöltöztetett 12 iskolás fiúk egyike megköszönte a könyörületes szívek jótevényeit. A gyermekek megvendégelésével és sütemény és gyümölcs kiosztásával ért véget a megható ünnepély, melyent a törzsvendégek asztaltársasága már évek óta rendez.

Állatorvosok kinevezése. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Mihály Miklóst Temesvár székhelyű egészségügyi felügyelőnek nevezte ki. 542 állatorvos nevezetett ki. Ezek közül Pancsovára és Torontál vármegyébe a következők neveztek ki 1901. január 1-jével kezdődő hatálylyal: a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába főállatorvosi ezimvel III-és Vince állam állatorvos Torontál vármegye és Pancsova városra kiterjedő hatáskörrel; a X. fizetési osztály harmadik fokozatába m. kir. állatorvosokká: Szabó István Alibunnára, Szabó János Törökkanizsára, Nyáry Sándor Nagyszentmiklósa, Axmann János Mósosra, Deisinger Gyula Pancsovára (járás.) Tóttentui Lajos Nagyikindára (járás.) A XI. fizetési osztály második fokozatába m. kir. állatorvosokká: Révész Hugó Német-Párdányba, Freidl György Horvát Csenére, Horvát Lipót Antalfalvára. A XI. fizetési osztály harmadik fokozatába m. kir. állatorvosokká: Fulep György Nagybeeskerekre (város), Doktor Izidor Zombolyára, Urbán Gusztáv Pancsovára (város), Fischer Jakab Bánlakra, Bodnár János Nagyikindára (város), Helfricht Miksa Perjánosra, Öhler Károly Török-Becsére.

Egyleti közgyűlés. A pancsovai gazdasági egyesület december hó 30-án tartja évi rendes közgyűlést a város háza nagytermében.

Kinevezés. Zsidó Domokos fővámszedő fia, Zsidó Zoltán a budapesti fővámszedéshez fizetéses gyakornokká nevezetett ki.

Szilyveszter estély. A pancsovai férfi dalegylet (Männer-Gesang-Verein) december 31-én Szilyveszter estélyt rendez a Weifert-féle sörházban. A műsor változatos és a rendező dalegylet jó hírűve kedélyes estélyt biztosít a körönségnek.

Cukorrépa termes eredménye. Városunk a tavasszal 10 hold földet adott ingyen néhány földművesgazdának cukorrépa-próba termesésre. A 10 holdon 2180 mm. cukorrépa termett, tehát holdankint átlag 218 mm. Ezért a mezőhegyesi cukorgyár a termelőknek 1522 kor. 44 fillért fizetett ki, tehát holdankint átlag 152 korona bruttóbevétel volt. Legtöbb répa, holdankint 300 mm., termett azon a két holdon, a melyet Jancsok Károly mivelt. Ha tekintetbe vesszük, hogy az állami mintagazdaságban, a hol pedig a cukorrépa-termelésben már jártasak, csak 157 mm. volt az átlagos termés, s a mi répánk cukortartalma csak igen kis százalékkal maradt a mezőhegyesi mögött s ha tekintetbe vesszük azon körülményt, hogy termelőink fizették az igen magas szállítási díjat, úgy hogy métermázsánként csak 85 fillért kaptak míg ha helyben, vagy legalább is közelben volna cukorgyár, úgy 1 korona 60 fillért kaptak volna, úgy talán ideje volna egész komolyan egy cukorgyár létesítéséhez fogni, mert ily fényes eredmény után most már azok a bölcös városatyák is be fogják látni, a kik annak idején azon a véleményen voltak, hogy a cukorgyárat felállítani szándékozott társaság a gyárak drága gépeit akarta értékesíteni, nem ezt akarta, hanem igenis a kiscgazda nyomoruságos, már-már türelmetlen anyagi helyzetén akart első sorban segíteni. Pedig ezen mielőbb kell segíteni, s mivel, a mint a kísérlet mutatta, földünk a cukorrépa-termelésre igen alkalmas s a mm. cukorrépaért a termelők helyben, az idej termést véve alapul, 1 kor. 70-80 fillért kapnának s így holdankint a tiszta jövedelem kitenne 200 koronát, a mely jövedelem a föld intenzívebb megmunkálásával, jó trágyázással — esetleg a műtrágya igénybevételével is — még jelentékenyen fokozni is lehetne, úgy bizony nagyon helyén való volna, ha a hivatott körök a cukorgyár eszméjét újra felszínre hoznák s azt megvalósítani igyekezzenek. Igaz, hogy répatermelőink a belgrádi cukorgyártól a répa mázsájáért — a temesparti állomáshoz szállítva, — 1 kor. 60 fillért kapnak, de hát minek külföldre vinni e nyersterményt s az ebből folyó hasznot idegeneknek adni, mikor ez saját hazánknak s így közvetve a haza polgárainak is jól esnék s nagyon rá is férne? Tehát meggyeszer felhívjuk a mérvadó köröket ezen ügy felett gondolkodni — azután pedig a cselekvés terére lépni, mert a ki mer, az nyer.

Dalárda társas-est. A helybeli iparos-dalárda jövő hétfőn, decz. 31-én a Wiedmann-féle sörházban tánczszal egybekötött társas Sylvester-estét rendez, melyre a t. közönség s énekkedvelők szívesen láttnak. Belépti díj személyenként 60 fillér. A zenét a Schirka féle zenetársulat szolgáltatja. Kezdeté pont 8 órakor.

Megvizsgált gyógyszerárak. Az elsőfoku közegészségügyi hatóság képviselőjében dr. Pánczél Otto városi főorvos, dr. Theodorovics Pantaleon kerületi orvos és Rakicsics Sándor városi első alkapitány megvizsgálták a helybeli gyógyszerárakat és drogueriákat. Az eljáró közegek mindent a legpéldásabb rendben találtak.

Eltűnt tanonc. Györgyevits István 13 éves belgrádi születésű nyomdász tanonc deczember hó 7-ike óta nyomtalanul eltűnt rokonai lakásáról. Feltalálása iránt a renőrkapitányság a legszélesebb körű intézkedéseket megtette.

Halálozás. Csik József, a „Társaskör”-nek több éven át volt szolgálja szerdan agyszélhűdés folytán elhunyt. Témétéséről, mely csütörtökön d. u. volt, a társaskör tagjai gondoskodtak.

Tanulmányi kirándulás. Mint minden évben, úgy a jelen tanévben is a helybeli állami felső kereskedelmi iskola tanuló ifjúsága időközönként a szaktanár vezetésével látogatja városunkban és környékén levő gyárakat és ipartelepeket. E héten Malnás Ferenc szaktanár vezetésével a Weifert-féle sörgyárat látogatták meg, a hol Gramberg Adolf igen előzékenyen fogadta és a sörgyártáshoz szükséges nyersanyagtól kezdve a sörgyártásnak minden részletét, — a maláták készítését, szárítását, a főzés menetét, a leűtést, erjedést és a kezelést — magyarázatokkal és felvilágosítással kísérte. Két órai tüzetes megtekintés után a tanulók szaktanáruk vezetésével gyakorlati tapasztalásokkal gazdagodva hagyták el a sörgyárat.

Népszámlálás. A népszámlálás január 1-10-ig terjedő időben fog végbemenni. A felvilágosító bizottság elnöke Mattano vich Adolf polgármester, tagjai: Szabó János főjegyző, Roth Ferenc, Jovanovics Sándor, Bogoszávyevics Vlasztimir, Bogdanov János tanácsosok, Skerzsil János főszámvéző, Rakicsics Sándor alkapitány, Szvoboda Sándor tb. alkapitány, Kovács György alszámvéző, Hoffmann Endre levéltáros, Lócz József II. alkapitány és Popovics György pénztáros. Összeíró biztosokká a polgármester a következőket bevezte ki: Sallós Jánost, Trusinszky Istvánt, Jovanovics Dömét, Zsvikovic Borivojt, Marjanovics Tivadart, Leopold Józsefet, Vules Sándort, Jovanovics Jánost, Preller Nándort, Zsitvai Ödönt, Weisz Vilmost, Ilic Jánost, Zsitvai Józsefet, Lambrecht Pétert, Szabó Zsigmondot, Pancezia Illést, Miloszavlyevics Istvánt, Szodola Pált, Randl Ferencet, Novobatzky Ferencet, Popovics Izsákot, Ruttkay Lajost, Hauser Laost, Dinczer Vilmost, Istvánfi Jánost, Supper Mihályt, Katarov Jánost és ifj. Rakicsics Sándort.

Új levélbélyegek. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a jelenleg forgalomban levő levélbélyegeken kívül még 20 és 35 filleres és 4 és 5 koronás bélyegek hozassanak forgalomba. Az eddig érvényben volt 3 koronás bélyegek 1901. márcz. 31-én kivonatk a forgalomból. Ezen időn túl 1901. június 30-ig a 3 koronás bélyegek a posta- és távirada-állomásokon mások ellenében becsérélhetnek; ezen időn túl egészen elvesztik értéküket.

Új telefon-állomás. A Duna-gőzhajóársaság hajóállomásába bevezette a telefont. Örövendve constatljuk, hogy vegre-valahára a gőzhajóársaság is tett valamit a közönség érdekében.

Haldokló intézmény. A vallás- s közokt. ügyi miniszteriumban már elkészült az új gondnoksági utasítás, mely a jövő tanév elején lép életbe s mely szerint a jövőben a gondnokság csak az iskola külső (anyagi) ügyeivel foglalkozhatik, a melylyel eddig rendszeresen nem törődött s a mi neki Hekuba volt. Az iskola belső életéhez azontúl a tisztelt gondnokságoknak semmi közük sem lesz. Sok gondnokság s igen sok gondnoksági tag fogja fájlalni a miniszter új rendelkezését, mert ezzel a pasáskodásuk megszűnik, s a pasáskodni szerető gondnoksági tagoknak a tanítók feletti uralkodási vágyuknak is vége lesz. Most már majd elfogadják hinni azon gondnoksági tagok is, kik eddig magokat a tanítók urának gondolták lenni, hogy bizók nem azok. Az új szabályzat mindenesetre jó hatással lesz a tanügyre, mert a tanítók felszabadulva a, sokszor a tanúgyhoz nem is konyító gondnoksági tag gyakran személyes gyűlölségtől, vagy nagyzási hóborttól suggerált pasáskodásától, több ambícióval s animóval fognak az iskolában a szakfelügyelet alatt működni. A gondnokság hatalmaskodása tehát megszűnik s hisszük, hogy az elavult iskolaszéki intézmény sirja is meg van már ásva.

Talált csecsemő-hulla. Vasárnap virradóra a vasúti töltésnek Temes felőli lejtőjén a vasúti indóház fölé egy uj-zúllott fiú csecsemő-hulláját találta egy vizért siető asszony. A borzalmas leletről értesített rendőrség részéről Rakicsics Sándor alkapitány jelent meg a helyszínen és ejtette meg a nyomozást. A kis holttestet mely csak egy darab rongyon egészen meztelenül feküdt megdermedten, a városi közoktatóháza szállította. A boncolás lesz hivatal megállapítani, hogy élve vagy halva tették-e ki az ártatlan teremtést a tél hidegének. A felketlen anya kinyomozására erélyesen folyik a vizsgálát.

Községi választások. A pancsovai járásbeli községeken a választások részben már megéjtettek, részben még e hó folyamán megéjtetnek. Halász István tb. főszolgabíró elnökléte alatt e hó 22-én

Sándoregyház községe választotta előljáróit. Bíró lett: ifj. Pál István, albíró Forrai Péter, pénztárnok Szóts István. — Hertelendfalván decz. 18-án volt a választás. Bíró lett: Ömöli István, albíró Kalmár János, pénztárnok Kelemen Pál. — Starcsova decz. 18-án választott. Bíró lett: Petrovics Mihály, albíró Rupp János, pénztárnok Feszt Gábor. — Zsiros Imre tb. főszolgabíró elnökléte alatt decz. 21-én Glogonban volt a választás. Bíró: Lehr Péter alb. Lautos Juon, pénztárnok Czindrics Ferencz. — Almáson 22-én tartott a tisztújítás. Bíró: Kiefer Lipót, albíró Vuk Lázár, pénztárnok Lorenz Mátyás. — Seferinben decz. 21-én választottak. Bíró: Tomucz Milos, albíró Milankov Acza, pénztárnok Gyuricsics Jova. — Bárányoson, Borsán, Franzfelden és Homolicezon f. hó 28-án, R. Ujfalu és T. Bereztocon 29-én és Dolován 31-én ejtetnek meg a községi tisztújítások.

Iparhatósági megbizottak. A f. hó 16-án megéjtett választásnál mint I. foku iparhatósági megbizottak a következő kereskedők és iparosok lettek megválasztva: Pupics Péter mészáros, Friedl Adolf ékszerész, Goldberger Mór kőfaragó, Winterfeld János kéményseprő, Rauschan István órás, Juba Ferencz szappanos, Paul Jakab szabó, Götz Adolf bádogos, Rothe Ferencz korcsmáros és Kreutz Károly esztergályos. Póttagok: Wittigschlager Károly könyvnyomdász és Flórián György üveges. Kereskedők: Kalinovic Szevolik fűszerkereskedő, Lambovics István ügynök, Graff Gusztáv vásáros, Mayer Ferencz üvegkereskedő, Obrádovics Sztjoko terménykereskedő, Zieger Antal szatócs, Nádor Gyula rőföskereskedő, Tantner Albin fűszerkereskedő, Brunet István szatócs, Polgár Károly szatócs. Póttagok: Janosevics György divatárkereskedő és Prohaska István lisztkereskedő. A pancsovai járásba: Apostolovics Koszta Gáspár, Matics Milán korcsmáros, Szabó Todor rézműves, Gáspár Károly ruhafestő, Ziffermayer János bádogos, Felbersohn Mátyás nyerges, Mergl Henrik, Schneider János cipész, Danics Lázár mészáros, Kesánszki István asztalos Póttagok: Taula János pék, Szezer János kőműves iparosok. Kereskedők: Patics Dömötör szatócs, Freund Markus gabonakereskedő, Golub Ivo vásáros, Alexics Milutin fűszerkereskedő, Raniszavlyevics D. S. rőföskereskedő, Kubik József lisztkereskedő, Julcher Raimund szatócs, Stanisics János szatócs, Ledniczer Samu divatárkereskedő, Ofner Ferencz fűszerkereskedő. Póttagok: Schantek Kálmán lisztkereskedő, Wiener Ignác gabonakereskedő.

Az iparosok karácsonyfája. A délmagyarországi iparosok egy rég óta táplált óhaja megvalósult: a „Délmagyarországi Iparszövetség” szövetségának a nem rég Nikolicus Fedor báró v. b. t. tanácsos, védnöke alatt tartott ülésében a nyugdíjpénztár alapítását elhatározta, ennek alapszabályait elfogadta a további intézkedések megtételével a szövetség igazgatóját megbizta. A nyugdíjpénztár e szerint létrejön és így a délmagyarországi iparosoknak mód nyujtatik arra, hogy esekély heti, havi, vagy évi befizetésekkel a saját és hozzátartozóik békés, nyugodt és gond nélküli jövőjéről gondoskodhassanak, mert nem mindenki tehet magának valamit öreg napjaira felre, míg ellenben a nyugdíjpénztár segítségével a saját és családja tisztességes jövőjét akkorra biztosíthatja, a mikor munkaképtelensége, vagy aggkora beálltával a szerszám kiésk a kezéből. Irassa be tehát magát minden iparos és feleségét, ne maradjon senki se távol, hanem valamenyen vállalva támogassák ezt a saját jövőjeiket biztosítani hivatott pénztárt. Beiratkozatni a „Délmagyarországi Iparszövetség” minden egyes fiókjánál, helycsoportjánál és ügynökségénél, valamint az egyes ipartestületeknél és iparegyleteknél. Aggassák oda heti befizetések filléreit arra a karácsonyára disznek, a mely egyszer majd Isten segítségével oly terebélyes és busás gyümölcsökkel megrakott fává fog fejlődni, a melynek ágai alatt a munkaképtelen, agg iparos és családja békésen és gond nélkül megpihenhet.

Az egészség szabályai. Ami alább következnek, az mind nagyon természetes, akárki tudja, de így csoportosítva látni sohasem árt. Aki betegségtől óvni akarja magát, ragaszkodjék szigoruan a következő paragrafusokhoz:

1. Tartsd a tejed hűvösön, lábad melegen.
2. A szemed ne gyöngítsd szürkületben és napfényben való olvasással és irással.
3. A füledet övd erős megrázkodásoktól.
4. A fogadat tisztítsd napjában többször, főképen evés után; továbbá ne törj fel a fogaddal diót, ne szakíts a fogaddal ezernát, ne egyél kemény cukrot és forró, vagy jég hideg ételt, mert ez árt a gyomoruk és a fogaknak.
5. Egyél jó, tápláló eledleket. (Ezt nem mindig sikerül betartani.) Egyél lassan s rágd meg alaposan az eledelt, hogy jól megemészthed, légy mértékletes az evésben és ivásban.
6. Szívjál mindig lehetőleg jó és tiszta levegőt. (Ez is szigorú.) Vedd a lélegzetet az orrodon át, akkor a levegő melegebben és tisztában ut a tüdőbe.
7. Erősítsd izmaidat szorgalmas munka, uszás, evezés, futás, ugrás útján.

Megjelent. „Homok-Naptár”. 1901-re. Szerkeszti Grasselli Miklós, m. kir. földmives-iskolai igazgató. Tartalom-jegyzék: Az 1901-ik közönséges évi naptár csillagászati és kortani részen kívül: Jól-lás az új évre. Mezőgazdaság. A homokföldek mivélése. A vetőmagvak előkészítése. A dohánytermelésről. A szikes földek javítása. Állattenyésztés: A szarvasmarha tenyésztés köréből. A baromfiakról. Az állatok adás-vétele alkalmával felmerülhető peres esetekről. A lótenyésztés 10 parancsolata. A sertéshizlalás 10 parancsolata Szőlő- és gyümölcsstermelés: Téli munka a szőlőben. A homoki szőlők trágyázása. A must és

bor összetétele és a must kémiai elemzése. Az új hordók előkészítése, forrázása. Gyakorlati tapasztalatok a kénmáj alkalmazásáról. Milyen gyümölcsfákat ültessünk a homokon? Milyen távol ültessük a gyümölcsfákat a homokon? Különféle: A homokláz. Emlékezzünk a régiokról. Híres város az Alföldön Kecskemét. Viczinális kiállítás Mucsán. Homokszemek. Csodadolgok. Ára 80 fillér. Az összeg előleges beküldése után bérmentve küldi meg a „Homok” kiadóhivatala Kecskemét. — „Szőlészeti és Borászati Lap Nap-tára” 1901. Szerkeszti és kiadja: Maurer János, a „Szőlészeti és Borászati Lap” szerkesztő-kiadója. Tartalomjegyzék. Az 1901-ik közönséges évi naptár csilágászati és kortani része. Irta Tóth Mike tanár. Nevezetes korszakok és korszámítások. Törvénykezési szünetnapok. Országos színek. Felsőes uralkodó ház. A voltaképeni naptárrész közben a bevételek és kiadások feljegyzésére szánt tiszta lapokkal. Postai díj-szabás. Bélyegilleték. Havi teendők a szőlőben és a pincében. Szőlőszet: Beköszöntő. Furmint. A szőlő metszéséről. Félkarikás csombmetszés. A bujtás és döntés. A szőlő helyes ültetése. Szőlőültető és trágyázó hengeralakú írór. A fellegajtó viharágyú. Permetező anyagok összehasonlítása. Kötő szőlőtrágya. Tapasztalatok a kénmájról. Borászat: Hogyan szüretelünk jobb bort. A szőlőtörkölő felhasználásának legjobb módja. Szüretelő- és pinczeeszközök. Az új borok lefejtése, feltöltötése és a borvirág. A beteg bor és a hordógyertyatartó. Borkonzerválás szénásvával. Különféle. Hasznos tudnivalók. Szorakoztató. Ára 1 korona. Az összeg előleges beküldése mellett, bérmentve küldi meg a „Szőlészeti és Borászati Lap” kiadóhivatala Kecskemét.

— **Portomentesség.** A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter a kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyének magánlevelezésének portomentessége tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki: A kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyének magánlevelezésének portomentessége. A „Kaiserin und Königin Maria Theresia”, „Kaiserin Elisabeth”, „Aspern” és „Zenta” hadihajókból álló kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyénekhez intézett s azokból eredő nem ajánlott levelekre és levelezőlapokra portomentességet engedélyeznek. Az egyes levél súlya a 70 grammot meg nem haladhatja. A magyar korona országából eredő ily leveleken és levelezőlapokon a címzett nevét, szolgálati rangját vagy szolgálati alkalmazását, valamint a hadihajó nevét, melyhez a címzett tartozik, pontosan ki kell tenni, azonfelül a címoldalra „Tábori posta” szót kell szembeállítva feljegyezni. A posta- (és távirat) hivatalok a náluk feladott ily leveleket és levelező lapokat a budapesti központi posta- és távirat-hivatalhoz irányítják, mely a továbbításról megfelelően gondoskodik.

— **Pulykatenyésztés.** Irta Hreblay Emil, állattenyésztési m. kir. felügyelő. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett a szerzőnél Gödöllőn. Ára bérmentve 2 korona. Hreblay ezen újabb munkája ismét tanujele annak, hogy a hazai baromfitenyésztés iránti érdeklődés rohamosan fokozódik s a gazdaközönség végre belátta azt, hogy baromfitenyésztéssel csakugyan érdemes foglalkozni. E gazdasági munka valóban időszerű. A kormány a baromfitenyésztésre annyi gondot fordít, hogy a gazdaközönségnek nélkülözhetlen oly kézikönyv, melyből mindazt megtudhatja a mi jóvedelmének nagyobbitását idézheti elő.

A külföldön értékesített baromfi termékekért, a múlt évben 60 millió koronát vettünk be, mely összeg legnagyobb részt a kisczarda zsebébe folyt; ez összeg azonban pár év alatt megkétszerezhető, ha a baromfitenyésztést okszerűen fogják üzni s a tenyésztést helyes alapokra fektetve az értékesítés viszonyokat is megismerjük. Hreblay munkája részletesen 31 képben magyarázza mindazt, a mit minden tenyésztőnek tudni kell. Böven foglalkozik a betegségekkel és azok gyógykezelésével is, azonkívül a köztenyésztésre ajánlott fajtaikat is ismerteti. E munkát minden baromfi kedvelőnek melegen ajánljuk.

Baromfi-diphtheritis.

Ha a diphtheritis valamelyik baromfi-telepen kitért, akkor a következőket tartjuk szem előtt:

1. A beteg baromfiakat az egészségesektől el kell szigetelni; ezt oly egyén végezze, ki az utóbbiakkal aztán semminemű érintkezésbe nem jön.
2. A ketreczeket, evő és ivóedényeket 10 százalékos karbololdattal fertőtlenítsük.
3. Ha beteg a szárnyas s nem bír különös értékkel, vagy becsesül, akkor legelőszőrűbb azt megölni és megégetni.
4. A betegeket meleg helyen kell tartanunk.
5. Az ürülékeket naponta elégetés végett gyűjtjük össze.
6. A betegség néha magától is megszűnik, de még nem következik, hogy az teljesen megszűnjön, ha sikerül is nekünk a torok, száj és légcső nyákhártyáinak sárgaszínű, kóros lerakódásait, timsó-oldattal, citromlével, vagy bármilyen más szer segítségével eltávolítani, mert ez csak látszólagos gyógyulás is lehet. Az ily eljárás által a betegségnek csak külső jelenségeit távolítjuk el és annak tulajdonképeni oka, még mindig megvan, ennél fogva a külső kezelésnek a belsővel mindig együtt kell járnia.
7. A száj- és toroküregekben lévő lerakódásokat sohasem szabad erőszakosan eltávolítanunk, nehogy vérzés álljon be. A túlerős marószerek használatától is óvakodnunk kell.

Ha a diphtherikus gyuladás a szemekre is kiterjed, akkor az azokon képződő kiválmányokat el kell távolítani, a közhártyákat rézgálicz, vagy pedig timsó-oldattal mossuk. A szemnek hideg vízzel való lehűtése a kezelést hathatósan előmozdítja.

9. Erős hörgősnél legelőszőrűbb a beteg állattal kátránygőzt beszívni. E végett egy erős orvosságos üvegbe 2 kanál kátrány fölé forró vizet kell töltenünk és a baromfi csőrét úgy kell az üveg szájába illeszteni, hogy az a kiömlő gőzt kénytelen legyen beszívni.

10. Ha több darabot kell ezen eljárásnak alávetni, akkor egy tökéletesen elzárt helyiségben fölmelegített téglákra, vagy bádoglemezre öntjük a kátrányt. A kátránygőzöket még egyszerűbben az által nyerhetjük, hogy a kátrányos vízbe megtízszített drótot mártunk.

11. Igen tanácsos végre a beteg szárnyasnak, naponta négyszer ugyanolyan mennyiségű vízzel vegyített glicerint beadni.

Ily módon kezelve e betegség, akárhány esetben teljesen meg lett szüntetve.

Hirdetések.

20572. sz.

1900. tkv.

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Timisiana takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság** javára 1290 kor. tőke, ennek 1900. évi február hó 15. napjától járó 890 kamata, 88 kor. 80 fill. eddigi, 20 kor. 30 fillér jelenlegi és még telmerülendő költség kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **kk. Marran Juon** ozorai lakosok ellen az Ozora községben fekvő és az 1596. sz. tkvben foglalt: 1) 157. hrsz. 2^{sz} h. kaszálóra 702 kor. 2) 11. hrzz. 400 □-ól szőlőre 148 kor. az ozorai 2563 sz. tkvben foglalt: 3) 157. hrsz. 2. d. 4 hold szántóra 582 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében **1901. évi január hó 22. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint az Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 70 kor. 20 fill. 14 kor 80 fill. és 58 kor. 20 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni. Pancsován, 1900. évi november hó 5-én..

Pavlovics,

kir. tvszéki bíró.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Thierry A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi

Hämatin-pasztillái

a legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápadtság és ezek következményeinek megszüntetésére. Kerüljük a gyomoridegek túlzottat és tómpitását előidéző nehéz vasborok használatát és alkalmazzuk csupán ezen enyhe, könnyen emészthető pasztillákat. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lennie. Egy doboz ára **4 korona**, mely összegnek postautalványon való előleges beküldése után díjmentesen eszközli a küldést

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára

Pregradában, Rohitsch - Sauerbrunn mellett.

WITTIGSCHLAGER KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA

Budapest 1885. ezüst érem.

☎ Telefon szám 49. ☎

Temesvár 1891. ezüst érem.

Pancsován, Gromon-utcában, 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

☞ könyvnyomdai munkákat, ☜

u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brochureokat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözvényeket, árjegyzékeket, eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat, hirdetések, gabona-vásárlási szelvényeket, látogató, cím és ajánlási-jegyeket, ezimmet és czéggel ellátott levélpapírokat és kenderborítékokat stb. stb.

elegáns, tiszta és legszebb kivitelben,

☞ a lehető legolcsóbb áron ☜

16.429. szám.
1900

Hirdetmény.

Az 1899. évi XLIII. t.-cz alapján az 1900. évi december hó 31-iki állapot szerint tartandó népszámlálás végrehajtása tárgyában kiadott általános utasítás 3. §-a értelmében a számláló lapok kitöltése első sorban a családfelek vagy helyettesének, a házigyűjtővék kitöltése pedig a háztulajdonosnak vagy helyettesének a kötelessége.

Felhívtnak tehát mindazok, a kik ezen lapok illetve ívek kitöltését, saját jól felfogott érdekébe maguk szándékoznak kitölteni, hogy ezen lapok és ívek, valamint a vonatkozó utasítás átvételét végett Bogoszályveics Vlasztimr városi tanácsnok úrnál folyó hó 27-től 30-ig jelentkezzenek.

Pancsova th. város tanácsa 1900. évi december hó 22-án.

1-1

Mattanovich Adolf,
polgármester.

21196. sz.
1900. tkv.

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a kir. kincstár javára 244 kor. 85 fill. tőke, ennek 1898. évi július hó 6-tól járó 6% kamata, 25 kor. 30 fill. eddigi, 15 kor. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Omaszta Zuza, kk. Omaszta Paló, kk. Omaszta Misa és kk. Omaszta Jano lajosfalvi lakosok ellen az Omaszta-féle hkg. tagjai ellen a lajosfalvi 180. f. 1975. sz. tkvben foglalt: 1) 182. sz. ház és 267 □-ól házhelyre 254 kor. 2) I. d. 44. hrsz. 1 h. II. o. szántóra 222 kor. 3) II. d. 44. hrsz. 1 h. II. o. szántóra 148 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Lajosfalva községében 1901. évi január hó 31. napján d. u. 2 órakor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint a Lajosfalva községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 25 kor. 40 fill. 22 kor 20 fill. illetve 14 kor. 80 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi november hó 14-én.

1-1

Pavlovics,
kir. tvszéki bír.

Nyilatkozat!

Alulírott arckép-műintézet elhatározta, hogy — művészi szilveg képzett arcképfestőnek elboesáttatását elküldendő s csupán ezek továbbfoglalkoztatására való tekintetből — rövid ideig ezen kedvező alkalom visszavonásáig, minden nyereségtől eltekint.

Ennélfogva
csak 7 frt 50 kréért

szállít, mint csupán az előállítási árnak alig feléért
egy életnagyságu arcképet
(mellkép)

gyönyörű, elegáns, fekete-arany barokk-keretben melynek valódi értéke legalább is 30 forint.

A kitélt saját, avagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más szeretteinek, avagy akár rég elhunyt rokonai vagy barátainak arcképet elkészíttetni ohajtán, csupán az ill-tőnek fényképét tartozik beküldeni, legyen az bármily állásban, s 14 nap lefolyása alatt megkapja az arcképet, melynek szépsége bizonyára elragadó meglepetéssel fogja eltölteni.

Az arcképhez szükséges posta-láda saját árban számíttatik.

Megrendelések a fénykép mellőklésével (mely a kész arcképpel együtt serteletlenül küldetik vissza) utánvétellel vagy az összeg előleges beklüldésével fogadtatnak el.

Az arcképek művészi kiviteléért és természetes hasonlatosságáért jótállás vállalattik.

Tömeges elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintése bárkinek jogában áll s kívánatra bárkinek bérmentve küldetnek.

„Kosmos“
arckép-műintézet
Bécs, Mariahilferstrasse 116.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghülésnek.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéggeljelzésre.

80 l., 1 k. 40 l. és 2 k. árban ügyszólvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszeresznél **Buda-pestben.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudolstadt.

4670. sz.
1900.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a III. oszt. kereseti adó alá tartozó jövedelmek 1901. évi január hó 20-ik napjáig.

a IV. oszt. kereset adó alá eső jövedelmek 1901. évi január hó 25-ig

a tőkekamat és járadék alá tartozó jövedelmek 1901. évi január hó 15-ig

a föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadoról számítatba veendő kamat terhek 1901. évi január hó 31-ig a városi adóhivatalnál a hol a megfelelő vallomási ívek is kaphatók, bejelentendők.

Azon egyének a kik a vallomási íveket be nem adják az 1883. évi XLIV. t.-cz. 100. § a értelmében büntetendők.

Városi adóhivatal
Pancsován, 1900. évi december hó 20-án.

Bogoszályveics,
vár. tanácsnok.

Mindennemű JÁTÉKSZEREK
dús választékban kaphatók
Máy Márknál
Pancsován.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria“

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KESZITI

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE
PAPIRNEMÜGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

Kapható:
Wittigschlager C., Jovanovics Testvérek, Kohn Samu stb. cégeknél.

Kiegyezéseket

és azoknak kezesség mellett való pontos kivitelét átvesszük, szükségben levő kereskedőktől, ingatlan- és földbirtokosoktól, továbbá kieszközlünk mindennemű kölcsönöket első helyre, valamint lebonyolítjuk birtokok és budapesti házak vételét, eladását és elcserejét, melyek nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. Birtokkölcsönök kieszközléséhez kérjük a telekkönyvi kivonatot, a kataszteri birtokívet és az ingatlan részletes leírását beküldeni. Megkeresések intézendők

Lipscher és Horovitz
kereskedelmi irodájához
Budapest, V. Váci-körút, 14.

En Csillag Anna

185 centiméter hosszú, óriási Loreley-hajammal, a mely az általam föltalált pomádé 14 havi használata után nőt meg ennyire. Ezt a legújabb orvosi és egyedül való szemek ismerték el a hajkultus ellen és hajnövesztésre, uraknál a szakállt megnövesztési és rövid hasznalat után ugy a haj, mint a szakáll természetes formájú és tömött lesz, megöve mindkettőt a korai észülestől a legújabb kori.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt.

Szűjjeküldés naponkint az összeg előzetes beküldése esetén vagy posta-utánvétellel a világ minden irányába a gyárból, a hova a megrendelések intézendők.

CSILLAG ANNA,
BÉCS, I., SEILERGASSE 5.

10 koronáért Genfi arany Plaque remontoir óra

az egyedül igazvált, a legújabb karóssarany alváló-bittett óra, amelyet mindenki 100 K-besűll

Tengely azonban felugró fedéllel, vésszó, tartósság és pontosjárásánözve 5 évi kezességgel, csak 10 K az ára, horgonyművel, repaszírozva, 3 redőllel 14 K Valódi ezüst remontoir 15 kőre, 3 nehéz dűsan vésett fedéllel, elismert kiténö óra, különösen erős 16 K, hőlgynek 14 K, Nikélóra legjobb készítmény 7 K 50 fl. Divatos kiváló elegáns arany Plaque-láncz urak és hölgyek részére 4 K.

14 korát, arany-gyűrű 2 K

horgony-kök és uraknak, val ezüsttel erősítve

Mint gyűfű látat, jel zóssal Horz. évi tartós szűzött kezesség Győnyor csillagó művészi győmántokk.

és szín kövekkel 2 K 50-10 3 K. Nászyűrűk 2 25 K (Párisi számú kék)

Érdekes újdonság.
Hangverseny-Piston-Accordeon nagy feltűnést kelt, szőlő szerkezete és gyártása, valam oleó-ára miatt, mind kora ismerő-nökül mindenki eljátszotta a legszébb tánc-zenet, indulókat, melódiákat. A hangszerek 28 hangja van gyöny. basz klórettel 5 K Kóp árjegyzékiny kapható

Rundbakin M., Bécs, IX., Bergasse 3.

Néklülőzhetetlen és fölűműhatlan, hatásában cealhatatlan.

Világáruccikk, kivitel az összes országokba.

Chief Office 48, Brixton Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, leg több s az egész világon díesért és legkeresettebb házi szerek

THIERRY A. Balzsamja.

Fölűműhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségeknel. Külsőleg a legeredményesebb

„Sebgyógyszer.“

Valódi az összes művelt államokban bejegyzett zöld apizavódjeggyel és tokzárral a czég és „allein echt“ szók nyomásával. Évi előállítás bebizonyítható 6 millió üveg Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 koroná. — Egy minta-üveg ismertetés és a világ összes országában levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Széklüldés csak az összeg előleges beklüldés mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsa-kenőcse

(ügynevezett **csodakenőcse**) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Műtétet rendszeren feleslegessé teszi. Ezen csodabalsammal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jeletett csontszű, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákféle betegség gyógyíttatott meg. Hatása antiszeptikus és gyors, minden nemű sebnel és gnyuladásnál enyhítést lűttét és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítóg és osztólóg hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű idegen testtől biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beklüldése után bérmentve 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél ole óbb. — Évi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Mindkét szerrel egy egész irattár köszönet fekszik eredetiben a világ összes országából betekintés végett. — Kerűljön mindenki bármily utazatot és vigyázzon a minden tégelyre beégett czégre „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry“. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy a lűtőlag egyenértékű készítmények megvételére magát rábeszélni hagyáni, hanem tessék eg enesen a következő czímen rendelni:

Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák állami hivatalnokok szövetségének szállítója
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)